

Апостроф — український друг російського твердого знака

Приголосні звуки можуть бути твердими й м'якими залежно від того, з якими звуками вони знаходяться поруч. Якщо приголосний звук межує в слові з голосними **о, а, у, и, е** або з іншими приголосними, після яких також стоять **о, а, у, и, е**, то він завжди буде твердим: *книга, школа, парта, весна, зима; стояти, читати, вчити; гарний, веселий, сумний* та ін.

В українській мові є приголосні звуки, які найчастіше твердо вимовляються перед йотованими **я [йа], є [йе], ю [йу], ї [йі]**. Це — губні **б, п, в, ф, м** і звук **р**. Але ці звуки вимовляються не лише твердо, а ще й роздільно. Для позначення такої твердої роздільної вимови в українській мові є спеціальний діакритичний (тобто допоміжний) знак, який вам добре відомий, — **апостроф**: *м'ята, в'юн, п'ять, дев'ять, слов'янин, пір'я, подвір'я* та ін.

Крім цих звуків твердо й роздільно можуть вимовлятися приголосні звуки, що є складниками префікса (частини слова, яка стоїть перед коренем), після якого також знаходяться **я, є, ю, ї**: *без'язикий, з'їсти, в'їхати, під'їзний, роз'їзд* та ін. У таких словах український апостроф дорівнює російському твердому знакові.

Порівняйте:

українська мова

без'язикий

з'їсти

в'їхати

під'їзний

російська

безъязыкий

съестъ

въехать

подъездной

Також апостроф ставимо в словах, що походять від імені **Лук'ян**: Лук'янівка, Лук'яненко, Лук'янчук, Лук'янци та ін.

Апостроф ставимо й після **пів-** у загальних назвах: пів'юрти, пів'ящика, пів'яблука, пів'їдальні.

Однак не завжди апостроф може стояти після губних приголосних і позначати їх тверду роздільну вимову перед **я, ю, є, ї**. Якщо разом із цими приголосними знаходяться поруч ще приголосні, то апостроф втрачає свою силу: *свято, різдвяний, морквяний, тьмянний, бруквяний*. Якщо ж сусідом губних приголосних є звук **р**, то апостроф знову вступає в силу: *черв'як, торф'яний*.

Отже, запам'ятаймо ці правила, подані нижче.

Апостроф пишеться:

перед **я, ю, є, ї**

- після губних **б, п, в, м, ф**
- після **р** при роздільній вимові
- після префіксів, які закінчуються на приголосний
- після **пів-** у загальних назвах
- у слові **Лук'ян** та похідних

Апостроф не пишеться:

- якщо перед губним приголосним стоїть інший приголосний, крім **р**
- перед сполученням **йо**
Вороб'йов, Солов'йов

Б

Ф

Р

Ю

М

Я

П

В

йо

